

רע"פ 3278/23 - ולדיסלב מיכאלוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 3278/23

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: ולדיסלב מיכאלוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה ב-עפ"ג 64033-11-22 מיום 27.3.2023 שניתן על ידי הנשיא ר' שפירא, סג"נ א' אליקים והשופטת ר' בש

בשם המבקש: עו"ד רותם כהן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (הנשיא ר' שפירא, סג"נ א' אליקים והשופטת ר' בש) ב-עפ"ג 64033-11-22 מיום 27.3.2023, בגדרו התקבל ערעור המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בחדרה (סג"נ פ' ארגמן) ב-ת"פ 48668-10-20 מיום 31.10.2022.

2. ביום 20.10.2020, נערך חיפוש משטרתי בדירת המבקש ובמחסן הצמוד לה. נמצא, כי המבקש החזיק במחסן אקדח מסוג EKOL SPECIAL 99 בקוטר 9 מ"מ - כלי שמסוגל לירות כדור ולהמית אדם, ובו כדור אחד "טעון" בקנה ושני כדורים נוספים במחסנית שבתוך האקדח. בנוסף, המבקש החזיק שני כדורים המתאימים לשימוש עם אקדח, בארון בחדר השינה בדירה; סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 47.62 גרם נטו, בסלון הדירה; ושתי א אחד לצריכה עצמית של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 3.74 גרם נטו, במרפסת הדירה. בגין זאת יוחסו למבקש עבירות של רכישת/החזקת

נשק שלא כדיון, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); והחזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים).

3. המבקש הורשע על סמך הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש. בית משפט השלום עמד בגזר דינו על הפגיעה של עבירת הנשק שביצע המבקש בערכים המוגנים, ובהם ביטחון הציבור ושלומו, הסדר הציבורי ושלטון החוק, והתייחס למדיניות הענישה המחמירה הננקטת בעבירות מסוג זה. נקבע כי בעניינו של המבקש אין מדובר בפגיעה קלה, אך יחד עם זאת יש להתחשב בכך שמדובר באקדח ולא בכלי נשק מסוכן יותר. מאחר שכתב האישום כלל עבירות מסוגים שונים, בית משפט השלום קבע שני מתחמי ענישה נפרדים, כאשר מתחם העונש ההולם לעבירות של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית הוא בין מאסר על תנאי ל-9 חודשי מאסר בפועל שאפשר שירוצו בדרך של עבודות שירות; ומתחם העונש ההולם לעבירת הנשק הוא בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

בגזירת העונש בגדרי המתחם, נשקלו לקולה לקיחת האחריות המידית של המבקש, העובדה שאין לו עבר פלילי ומשך הזמן בו היה נתון במעצר - תחילה מאחורי סורג ובריה ולאחר מכן באיזוק אלקטרוני ומעצר בית חלקי. בהתייחס לנסיבותיו האישיות, צוין כי המבקש ניהל אורח חיים תקין "במישורים מסוימים", אולם השתמש בצורה "משמעותית ומאסיבית" באלכוהול וסמים; כי קיים פער בין אורחות חייו ובין מעורבותו בעבירות הנשק; וכי טענתו שמצא את הנשק "אינה מעוררת אמון". כמו כן, בית משפט השלום התייחס לתסקיר שירות המבחן שנערך למבקש, שבו נקבע כי עבר הליכי טיפול מגוונים במשך כמה חודשים ומסוכנותו נמוכה, ומשכך ניתנה המלצה שיקומית ליתן צו מבחן ומאסר בדרך של עבודות שירות.

לאור האמור, ובהתחשב בשיקולי שיקום, בית משפט השלום החליט לסטות לקולה ממתחם העונש שקבע, וגזר על המבקש 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות; 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירה לפי סעיף 144 לחוק או עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים, למשך 3 שנים; קנס בסך 5,000 ש"ח; פיקוח של קצין מבחן, למשך שנה; ו-4 חודשי פסילה על תנאי מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה, למשך שנתיים.

4. ערעור המשיבה על קולת העונש - התקבל. בית המשפט המחוזי קבע כי יש להחמיר בעונשו של המבקש, שכן העונש שהושת עליו חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת. ככלל, בית המשפט המחוזי הדגיש את החומרה של עבירות הנשק ופוטנציאל הסיכון הטמון בהן. נקבע כי בעניינו של המבקש קיימים שיקולים לחומרה, בכלל זאת, העובדה שבנשק שהחזיק היה כדור טעון; אי-שיתוף הפעולה המלא שלו עם שירות המבחן; השימוש המאסיבי שעשה בסמים ואלכוהול, אשר הגביר את המסוכנות הנשקפת מהחזקת הנשק; והעבירה הנוספת שבה הורשע של החזקת סמים לצריכה עצמית. מנגד, צוינו לקולה הודאת המבקש המהירה, ההליך השיקומי שעבר והיעדר העבר הפלילי שלו. בסיכום הדברים, נקבע כי נוכח חומרת המעשים ומידת האשם של המבקש לא היה מקום לחריגה לקולה ממתחם העונש ההולם. בהתחשב בכך שערכאת ערעור אינה ממצה את הדין, בית המשפט המחוזי גזר על המבקש עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, כאשר יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם.

5. מכאן הבקשה שלפניי, שלצידה הוגשה בקשת עיכוב ביצוע עונש המאסר. המבקש טוען, בין היתר, כי בית המשפט המחוזי לא העניק בפסק דינו משקל מספיק להודאתו המוקדמת בחקירה, אשר הובילה לחיסכון בזמן שיפוטי;

להליכי השיקום הממושכים שעבר; לתסקירים החיוביים שנערכו בעניינו, שבהם נמצא בין היתר כי הוא נקי מסמים; ולהמלצה השיקומית של שירות המבחן להעמידו בצו מבחן למשך שנה. בנוסף, המבקש חוזר על נסיבותיו האישיות, בכלל זאת, היותו אב לשלושה ילדים ומפרנס, ללא עבר פלילי, וטוען כי שליחתו למאסר בפועל תחטיא את מטרת הענישה ותפגע בסיכויי שיקומו.

6. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש כי נגרם לו אי-צדק מהותי או עיוות דין (רע"פ 2731/23 מרקה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (30.4.2023)). כמו כן, בקשת רשות ערעור ביחס לחומרת העונש תתקבל רק במקרים בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (רע"פ 2890/23 חפר נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (23.4.2023)). בבקשה שלפניי כלל לא נטען לסוגיה עקרונית החורגת מעניינו של המבקש; אף לא עולה ממנה חשש לאי-צדק או עיוות דין.

7. לא אחת עמדתי על הסיכון הנשקף מעבירות של החזקת נשק שלא כדין ועל הצורך בענישה מחמירה בעבירות אלה:

" [...] הסיכון הכרוך בעבירות של החזקת נשק שלא כדין נובע מהנזק הפוטנציאלי אשר עלול להיגרם ממנו - אף אם הנשק נתפס בטרם נזק זה התממש. בפרט, קיים סיכון, כפי שאנחנו נוכחים לדעת לא אחת, כי הנשק עלול להגיע לידיים עברייניות וייעשה בו שימוש אשר יוביל בסופו של יום לגביית מחירים כבדים בנפש. על כן, יש, ככלל, להשית ענישה מוחשית, אשר תרתיע מפני החזקת נשק גנוב שלא כדין" (רע"פ 4079/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (20.6.2021)).

כפי שצוין, בעניינו הסכנה העולה מהעבירות שביצע המבקש אף מתגברת נוכח השימוש "המאסיבי" שלו בסמים ובאלכוהול והעובדה שבנשק שהחזיק היה כדור "טעון" המאפשר לירות בו בנקל. סכנה זו מחייבת כאמור ענישה ממשית.

שיקולי שיקום, חרף חשיבותם, אינם חזות הכל. לצד אלה נדרש בית המשפט ליתן דעתו לשיקולי ענישה נוספים, ובכלל זה שיקולי גמול, הרתעה והגנה על שלום הציבור (רע"פ 1705/22 אלצראיעה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.3.2022)). יתרה מכך, בניגוד לנטען, בית המשפט המחוזי שקל בפסק הדין גם את נסיבותיו האישיות של המבקש וההליך השיקומי שעבר, ומשכך גזר את עונשו בתחתית מתחם הענישה ההולם שנקבע. רוצה לומר: בית משפט השלום לא שגה כאשר בחר להשית על המבקש עונש על הצד המקל נוכח נסיבותיו ונסיבות המקרה, אולם לא היה מקום להקל עמו עד כדי סטייה לקולה ממתחם הענישה ההולם. בית המשפט המחוזי תיקן, בצדק, קביעה זו. לפיכך, העונש שנגזר על המבקש אינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת ואינו מעלה טעם להתערבות, לא כל שכן ב"גלגול שלישי".

8. סוף דבר: הבקשה נדחת. משכך מתייתרת גם הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר.

ניתנה היום, י"א באייר התשפ"ג (2.5.2023).

שׁוֹפֵט
